

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De beneficijs dispensandis. ca. 22.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Psal. 115.

beneficus, & in delinquentes pius. Primus in se creden-
tibus regnum cæleste promittere cœpit. Primus pec-
nitentibus paradisi ianuam aperuit, quo primus deui-
cta morte cum corpore ascendit, vt sequentibus para-
ret locum, & post se per sua incedentes vestigia clemē-
ter susciperet, omniumque bonorum quæ homini tri-
bui decens fuit, faceret consortes. Tot tantisque bene-
ficijs dignam referre gratiam non est opis humanæ, qu-
bus etiam propheta se imparem confitetur, dicēs: Quid
retribuam domino pro omnibus quæ retribuit mihi?
Sed quoniam ipsi melius quā nobis nota est inopia no-
stra, nihil aliud exigit, nisi vt in eum credamus, ei ser-
uiamus, eius mandatis legibusque pareamus. Hoc si præ-
stabilimus, neque benefecisse nobis illum pœnitebit, ne-
que ea quæ pollicitus est pigebit exhibere, ac tanto qui-
dem libentius hoc faciet, quanto nos magis in impar-
tienda proximis nostris humanitate exerceri viderit.
Is enim proxime ad similitudinem eius accedit, cui
potissima cura est operum charitatis. Hunc igitur se-
quamur, hunc ipsum quam possumus diligētissime imi-
temur, beneficia tribuendo, sicut ipsum & fecisse & fa-
cere nouimus, tam petentibus quam non petentibus, tā
inimicis quam amicis, tam ingratis quam gratis. Ille
Paulum non supplicentem, imo repugnantem & inuitū
ad se conuertit, & de persecutore Apostolum suū fecit.
Alijs vero supplicantibus & sanitates restituit, & pecca-
ta donauit. Idem amicis bona largitur æterna; pro ini-
micis, a quibus crucifigebatur orauit. Et Iudæ non in-
grato solum, sed etiam malum pro beneficio reddenti,
sui corporis mysteria obtulit, pedes lauit, osculum non
negauit, nulla denique beneuolentiæ signa subtraxit.
Si ergo similes Christo effici cupimus, vt debem⁹, omni-
bus si fieri potest benefaciamus, lædamus neminem.

De beneficijs dispēsandis. Cap. XXII.

Petentem obligant beneficia, non petentem prouo-
cant: amicos cōseruāt, inimicos recōciliāt, gratos
delectāt, ingratos assiduitate emēdāt. Nō sunt ta-

men omnia danda, siue illa petantur siue non petantur :
 sicut etiam de eleemosynis est dictum, beneficiumque
 erit nolle dare, quod nociturus esse noueris, licet roget il-
 le, licet instet, licet indignetur, tu pernega. Illud autem
 dicitur, quod non solum accipere eum delectet, sed etiam ac-
 cepisse. Si enim quod male cessurum est dederis, gratias
 tibi ager, donec iudicio officit affectus, cum autem dam-
 num sentire coeperit, execrabitur, & amici gladio se pe-
 rire clamitabit. Sin vero non dederis, quamprimum du-
 rum te & inexorabilem amicis conqueretur, deinde cum
 ad se rediens, causam negationis iustam fuisse cognoue-
 rit, vere se abs te amari fatebitur, & tibi debebit, quod
 postulata non concedendo eum periculo eripueris, in quod
 velut effrenis equus impetu ferebatur. Atque hanc qui-
 dem ob rem ipse bonorum omnium distributor deus non om-
 nia orantibus praestat, alius poscit diuitias, alius pro-
 speram corporis valetudinem, alius magistratum, &
 ipse qui nouit quem finem singula habitura sint respon-
 det, nescitis quid petatis. Fit enim saepe numero ut ta-
 lia adepti, animae suae detrimentum patiantur. Quod er-
 go fortasse concederet iratus, denegat propitius, & ne-
 scimus. At vero si in eum qui nihil petit vltro benefi-
 cium contuleris, plus tibi gratiae habebitur, quam si ro-
 ganti non negasses. Bis esse gratum aiunt, quod opus est
 si vltro offeras. Eum propterea quod iusta petit & re ipsa quae petit
 satis indigere videtur, promissis ne in longum trahas, cum pro-
 tinus possis tribuere; dilatum beneficium minuit grati-
 am, cito datum auget. Hinc est praecipuum illud Salo-
 monis: Ne dicas amico tuo vade & reuertere, & cras
 dabo tibi, cum statim possis dare. Minus offendet peti-
 ta quam primum denegando, quam postquam promi-
 seris de die in diem producendo. Dum enim quod po-
 scienti pollicitus es praestare remoraris, ille interim ab
 aliquo alio fortasse recepisset, sed tibi credens tentare
 aliorum beneuolentiam superuacaneum sibi iudicauit
 quod si nihil tunc demum cum datum oportuit dederis
 non solum quod ipse spopondisti ei denegas, sed etiam,
 quod alius facile tribuisset auferes. Dum enim ille expectat

Prou. 5.

dum sperat, dum iam dubitat, atque de promissoris fide ambigit, & petendæ aliunde rei tempus amisit, & occasionem fruendæ, denique quicquid ex eo sibi incommo-
 di accessit, tua causa passus est. Aut ergo statim da quod petitur, aut statim nega, aut si tam cito dare nequiveris, diem certum constitue quo daturus es, & ipsum ne prætereas, ut ille sciat, an e re sua erit, tãtisper expecta re. Suspensum autem tenere expectantem, & cras atque aliud cras absque promissi satisfactione elabi sinere, nõ beneficium est, sed iniuria, & breuiter simulator est, non amicus, qui promittit quod non est factururus. Beneficiũ merentibus dare, accipere est. Nemo enim non magis illius iudicium quã beneficiũ laudat, qui digno dedit, atque in hoc maxime deum imitatur, cum deus ipse in optimũ quemque maxime beneficus sit, nec nisi bene de se merentes ad beatitudinis gloriam faciat ascendere. Ideo in Ecclesiastico est scriptum, Bene fac iusto, & inuenies retributionem magnam, & si non ab ipso, certe a domino. Eligas igitur oportet cui præcipue benefacias, ut beneficijs bene recteque collocatis, & amicos tibi compares, & deum magis demeraris. Ut autem quisque maxime indiget, ita & maxime erit adiuuandus. Qui vero ditorum delectum facit, quibus beneficia impendat, non amicus est, sed fenerator. Usuram enim cum sorte simul exigere videtur, qui locupletioribus donat, dignus decipi, quoniã de recipiendo cogitauit cum daret. Cæterum inimicis quoque benefacere iubemur, dicente domino, Benefacite ijs qui oderunt vos. Et Apostolus: Si e fuerit (inquit) inimicus tuus, da ei cibum, si sitierit, da ei potum: hoc faciens congeres carbones super caput eius: ut videlicet qui odij duritia concretus est, postquam tuo beneficio fuerit superatus, lique scat ardore charitatis, & similitatem in beneuolentiam conuertat. Ne ingratis quidem subtrahenda sunt beneficia, quamuis enim illi non referant gratiam quam debent, referet ille qui nullum bonum sua fraudat mercede, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos.

Eccle. 12.

Matt. 5.
Rom. 12.